

14. Inkomstenbelasting

Opgave 14.1

1. Binnenlandse belastingplichtigen: alle inwoners van Nederland zijn belastingplichtig voor de inkomstenbelasting. Zij moeten inkomstenbelasting betalen over heel hun wereldinkomen. Buitenlandse belastingplichtigen: niet-inwoners zijn belastingplichtig over het inkomen dat zij in Nederland genieten.
2. Voor de fiscale oudedagsreserve van art. 3.67 Wet IB en voor de ondernemersaftrek uit art. 3.74 Wet IB. Attentie: De ondernemer moet tevens op grond van art. 3.6 lid 1 letter a Wet IB meer dan de helft van zijn uren aan de onderneming besteden.
3. Art. 3.14 en art. 3.16 Wet IB noemen kosten die in het geheel niet aftrekbaar zijn, zoals vaartuigen voor representatieve doeleinden of telefoonabonnementen in de privéwoning. Op grond van art. 3.15 en art. 3.17 Wet IB zijn er kosten die slechts gedeeltelijk aftrekbaar zijn, zoals representatiekosten en een privéauto die voor de zaak wordt gebruikt. Als een bedrijfsmiddel langer dan een jaar meegaat, mag de aanschafprijs niet in het jaar van aanschaf als kostenpost in mindering op de winst worden gebracht. Op zo'n bedrijfsmiddel moet worden afgeschreven. Art. 3.30 Wet IB geeft hiervoor richtlijnen. Zo mag per jaar bijvoorbeeld op een machine maximaal 20% van de aanschafprijs als afschrijvingskosten in aanmerking worden genomen.
4. Het voordeel van de oudedagsreserve: elk jaar mag een ondernemer 9,44% van zijn jaarwinst met een maximum van € 9.632 (2022) toevoegen aan zijn (fiscale) oudedagsreserve. Dit houdt in dat hij over dit bedrag geen inkomstenbelasting verschuldigd is. Een nadeel: de oudedagsreserve mag door de jaarlijkse toevoeging niet hoger worden dan het eigen vermogen van de ondernemer. Bovendien zal uiteindelijk toch inkomstenbelasting moeten worden betaald over het gereserveerde bedrag.
5. De loonbelasting is een voorheffing op de inkomstenbelasting. Als er over loon te weinig of te veel loonbelasting is ingehouden, dan wordt dit alsnog geheven of terugbetaald/verrekend bij de aangifte inkomstenbelasting.
6. In de inkomstenbelasting wordt geheven over de heffingsgrondslagen in 3 boxen. Dit zijn:
 - Box 1: inkomen uit werk en woning, geheven wordt tegen een progressief tarief (art. 2.10 Wet IB);
 - Box 2: inkomen uit een aanmerkelijk belang, een vast tarief van 26,9% (art. 2.11 Wet IB);
 - Box 3: vermogensrendementsheffing, bestaande uit een heffing van 31% (art. 2.12 Wet IB) over een forfaitair rendement.
7. Loon uit dienstbetrekking wordt tezamen met winst uit onderneming, resultaat uit overige werkzaamheden, inkomen uit eigen woning en belastbare periodieke uitkeringen/verstrekkingen belast in box 1.

Opgave 14.2

1. Box 1 kent een progressief tarief, vergelijkbaar met het vierschijventarief van de loonbelasting. Box 2 heeft een proportioneel tarief van 26,9%. In box 3 is het tarief (31%) eveneens proportioneel.
2. Zelfstandigenaftrek (conform art. 3.76 Wet IB) € 6.310 + startersaftrek € 2.123 = € 8.433 (2022).
3. De volgende mogelijkheden zijn te onderscheiden bij het meewerken van de echtgenoot/partner in de onderneming:
 - a. Recht op een extra aftrekpost als de partner zonder vergoeding meewerkt in de onderneming. De hoogte van de meewerkaftrek is afhankelijk van het aantal uren dat de partner meewerkt. Art. 3.78 lid 1 en 2 Wet IB.
 - b. De partner ontvangt een beloning die lager is dan € 5.000. Deze kosten zijn niet aftrekbaar voor de ondernemer, maar de partner hoeft het ontvangen bedrag zelf niet op te geven als inkomsten. Zie art. 3.16 lid 4 en art. 3.96 letter b Wet IB.
 - c. De beloning bedraagt € 5.000 of meer. Deze kosten verlagen wel de ondernemingswinst, terwijl de partner het loon moet opgeven als inkomsten voor de inkomstenbelasting.

4. Er zijn drie verschillen:
 - a. In de inkomstenbelasting moeten ontvangen fooien voor het werkelijk genoten bedrag in aanmerking worden genomen.
 - b. Loonbedragen waarover de werkgever de verschuldigde heffing via eindheffing voor zijn rekening heeft genomen, behoren niet tot het loon voor de inkomstenbelasting op grond van art. 3.84 Wet IB.
 - c. In de inkomstenbelasting mag het loon worden verminderd met een normbedrag als reisaf trek als de werknemer met het openbaar vervoer heeft gereisd en de werkgever de kosten van het openbaar vervoer niet (geheel) heeft vergoed (zie art. 3.87 Wet IB).
5. De inkomsten uit eigen woning bestaan uit:
 - a. een bijtelling op grond van art. 3.112 Wet IB, het zogenaamde eigenwoningforfait.
 - b. een aftrekpost op grond van art. 3.120 Wet IB, de kosten van geldleningen, erfpacht, opstal of beklemming voor de eigen woning gedurende een periode van ten hoogste 30 jaar.

Als er geen of een kleine hypotheekschuld is, is de bijtelling (a) groter dan de aftrekpost (b). Er ontstaat een positief bedrag, dus een bijtelling. Op grond van 3.123a Wet IB wordt dan een aanvullende aftrekpost gehanteerd.
6. Art. 3.125 Wet IB beperkt de lijfrenten waarvoor de premies afgetrokken kunnen worden tot:
 - de tijdelijke oudedagslijfrente,
 - de oudedagslijfrente,
 - de nabestaandenlijfrente.
7. Dit hangt af over welke voordelen we het hebben. Het loon dat de DGA ontvangt uit zijn eigen vennootschap is net als bij gewone werknemers belast in box 1. Alle andere voordelen die de DGA behaalt uit het aandelenbezit (zijnde een aanmerkelijk belang) zijn verder belast in box 2. Daarnaast kan de DGA nog voordeel uit ander vermogen hebben, dat in box 3 wordt belast.

Opgave 14.3

1. Tot de post persoonsgebonden aftrek (art. 6.1 Wet IB). In art. 6.2 Wet IB is het volgende vermeld:
 - a. De persoonsgebonden aftrek komt in principe in mindering op het inkomen in box 1, waarbij dit inkomen niet negatief mag worden.
 - b. Als er dan nog een bedrag resteert aan persoonsgebonden aftrek, komt dit in mindering op het belastbare inkomen in box 3. Ook hier geldt dat dit niet verder kan dalen dan tot nihil.
 - c. Een eventueel resterend bedrag wordt vervolgens afgetrokken van het inkomen in box 2, ook niet verder dan tot nihil.
 - d. Voor een daarna nog resterende persoonsgebonden aftrek stelt de inspecteur het bedrag vast via een voor bezwaar vatbare beschikking. Dit bedrag kan in een volgend kalenderjaar in mindering worden gebracht.
2. Er is alleen sprake van een aanmerkelijk belang als Arie en Christa elkaars fiscale partners zijn. Op grond van art. 4.6 Wet IB worden dan de aandelen samengeteld.
3. Volgens deze vier stappen wordt het belastbaar inkomen uit sparen en beleggen berekend:
 1. Berekening vermogen op 1 januari van het kalenderjaar (bezittingen +/- schulden).
 2. Dit vermogen wordt verminderd met het algemene heffingsvrije vermogen.
 3. Het resterende bedrag vormt de grondslag voor het rendement. De inkomstenbelasting gaat er in art. 5.2 lid 1 Wet IB van uit dat een belastingplichtige met dit vermogen een (fictief) rendement behaalt (in twee te onderscheiden rendementsklassen). Dit fictieve rendement wordt genoemd: belastbaar inkomen uit sparen en beleggen.
 4. Hierover wordt een vast tarief van 31% inkomstenbelasting in rekening gebracht.

4. In de volgende gevallen is er sprake van fiscaal partnerschap
 - a. Men is getrouwd.
 - b. Men is geregistreerd partner.
 - c. Men woont samen en heeft een notarieel samenlevingscontract.
 - d. Men woont samen en heeft samen een kind (of een kind erkend).
 - e. Men woont samen en heeft samen een eigen woning.
 - f. Men woont samen en is elkaars pensioenpartner.Bij fiscaal partnerschap mag men zelf bepalen wie welk bedrag aangeeft in de aangifte. Belastingplichtigen mogen dan het saldo van bijvoorbeeld de aftrek eigen woning onderling verdelen. Het maakt niet uit welke verdeling men maakt, als het totaal maar 100% is. Degene met het hoogste inkomen kan dan bijvoorbeeld de kosten aftrekken. Daardoor heeft men het grootste belastingvoordeel.
5. Heffingskortingen die niet via de loonbelasting kunnen lopen:
 - a. inkomensafhankelijke combinatiekorting;
 - b. korting voor groene beleggingen.
6. Heffingen die een voorheffing kunnen vormen op de inkomstenbelasting:
 - a. ingehouden loonbelasting (dus niet door de werkgever betaalde eindheffing);
 - b. ingehouden dividendbelasting;
 - c. geheven kansspelbelasting;
 - d. gemeenschapsbelasting op grond van het Besluit van het Europees Parlement d.d. 28-09-2005.Dit alles op grond van art. 9.2 lid 1 Wet IB.
7. Een voorlopige teruggaaf kan gevraagd worden voor de volgende aftrekposten:
 - a. reisaftrek;
 - b. negatieve belastbare inkomsten uit eigen woning;
 - c. uitgaven voor inkomensvoorzieningen;
 - d. persoonsgebonden aftrek;
 - e. verrekenbare verliezen uit vorige jaren.

Opgave 14.4

1. a. De ondernemer heeft recht op de MKB-winstvrijstelling
2. b. Als er geen rentelasten zijn in verband met een geldlening voor de woning of kosten voor erfpacht en dergelijke, dan is er ook geen bijtelling eigenwoningforfait
c. Een tweede woning, zoals een vakantiehuisje, wordt in box 3 belast
3. a. zorgkosten boven een inkomensafhankelijke drempel
e. verliezen uit werk en woning uit voorgaand jaar
4. b. Als het aandelenbezit zakt onder de 5% dan moet afgerekend worden in box 2 over de resterende aandelen
d. Bij schenken door de aanmerkelijkbelanghouder van aandelen aan een ander wordt geen verkoopwinst gerealiseerd en is geen heffing in box 2 verschuldigd
5. a. Beide partners mogen onderling niet alleen de aftrekpost voor de eigen woning naar eigen inzicht verdelen maar ook de persoonsgebonden aftrekposten
d. De uitgaven voor giften mogen door partners bij elkaar worden geteld
6. c. de combinatiekorting wordt toegepast onder de voorwaarde dat het arbeidsinkomen de gestelde drempel overschrijdt

Opgave 14.5

1. b. Voor de meewerkende partner van de ondernemer kan een aftrekpost worden toegepast in verband met de werkzaamheden verricht door de partner afhankelijk van het aantal uren
d. De MKB-winstvrijstelling kan door de ondernemer worden toegepast onafhankelijk van het daadwerkelijk aan de onderneming bestede aantal uren

2.
 - a. Bij de aftrekbare kosten moet rekening gehouden worden met geheel aftrekbare kosten, gedeeltelijke aftrekbare kosten en kosten die niet aftrekbaar zijn
 - c. Voor de auto die via de onderneming voor privédoeleinden wordt gemaakt moet een bedrag bij de winst worden opgeteld dat overeenkomt met het autokostenforfait zoals deze geldt voor werknemers
3.
 - a. taxatiekosten bij de vastlegging van de hypothecaire schuld bij de aankoop van de woning
 - b. de notariskosten bij het vestigen van de hypotheek
 - d. de taxatiekosten bij het verhogen van de hypothecaire lening voor een waardeverhogende verbouwing van de woning
4.
 - a. verkoopwinst bij de verkoop van aanmerkelijk belang aandelen, zijnde het verschil tussen de verkoopprijs en de aankoopwaarde van de aandelen
 - c. als de verkregen verkoopopbrengst lager is dan de gemiddelde aankoopprijs, een bedrag van nihil
 - d. ontvangen dividend verminderd met (beheers)kosten die in rekening worden gebracht
5.
 - b. Het rendement op een hoog vermogen wordt tegen een hoger tarief belast dan een laag vermogen
 - c. De grondslag voor het rendement is de waarde van de bezittingen minus de waarde van de schulden en het heffingsvrije vermogen
 - d. Het in aanmerking te nemen heffingsvrije vermogen is voor alle belastingplichtigen gelijk
6.
 - a. Bij het vaststellen van de verschuldigde inkomstenbelasting vindt verrekening plaats van eerder ingehouden loonheffing en dividendbelasting

Opgave 14.6

1.

	Box 1	Box 2	Box 3
Belastbare winst uit onderneming	x		
Belastbaar resultaat uit overige werkzaamheden	x		
Belastbaar inkomen uit sparen en beleggen			x
Loon	x		
Belastbare inkomsten uit eigen woning	x		
Belastbaar inkomen uit aanmerkelijk belang		x	
Persoonsgebonden aftrek	x		
Uitgaven voor inkomensvoorzieningen	x		

2.

	Wel vrij te verdelen	Niet vrij te verdelen
Belastbare winst uit onderneming		x
Ingehouden dividendbelasting	x	
Inkomen uit aanmerkelijk belang	x	
Inkomsten als freelancer		x
Loon		x
Ontvangen alimentatie		x
Pensioenuitkering		x
Saldo van de inkomsten uit eigen woning	x	
Schuld van een minderjarig kind	x	
Tegood op een bankrekening	x	
Uitgaven voor inkomensvoorzieningen		x
Uitgaven voor specifieke zorgkosten	x	
WW-uitkering		x

3.

	Onder- nemers- faciliteit	Persoons- gebonden aftrekpost	Uitgave voor inkomens- voorzieningen
Aftrekbare persoonlijke giften		x	
Fiscale oudedagsreserve	x		
Kostenegaliseringsreserve	x		
Meewerkaftrek	x		
Mkb-winstvrijstelling	x		
Onderhoudsverplichtingen		x	
Premie voor lijfrente			x
Specifieke zorgkosten		x	
Storting op geblokkeerde bankrekening			x
Uitgaven voor monumentenpanden		x	
Weekenduitgaven voor gehandicapten		x	
Willekeurige afschrijving	x		
Zelfstandigenaftrek	x		

Opgave 14.7

1. Box 1. Het eigenwoningforfait van de woning: $0,45\%$ van $\text{€ } 110.000 = \text{€ } 495$ (art. 3.112 Wet IB). Maar op grond van art. 3.123a Wet IB heeft Jack recht op $86 \frac{2}{3} \%$ aftrek wegens geen of geringe eigenwoningschuld = $\text{€ } 429$. Effectief heeft Jack daardoor $\text{€ } 66$ inkomen uit eigen woning. Het belastbaar inkomen box 1 van Jack is dus $\text{€ } 42.000$ loon + $\text{€ } 66 = \text{€ } 42.066$.
Box 3. Het vermogen bedraagt $\text{€ } 106.000$. Jack en Ine hebben in feite elk een vrijstelling van $\text{€ } 50.650$, maar alle inkomsten worden toegerekend aan Jack. Daarom wordt alleen van zijn heffingsvrij vermogen gebruik gemaakt. De netto grondslag voor rendement bedraagt $\text{€ } 106.000 - \text{€ } 50.650 = \text{€ } 55.350$.

De berekening van de inkomstenbelasting in box 3:

Schijf 1	67%	€ 33.936	33%	€ 16.714
Schijf 2	21%	€ 987 +	79%	€ 3.713 +
Totaal		€ 34.923		€ 20.427
Rekenrendement		x - 0,01% =		x 5,53% =
Grondslag		- € 3,49		€ 1.129,61
Inkomstenbelasting	31% van totaal	€ 1.126 =	€ 349	

Het verzamelinkomen van Jack bedraagt $\text{€ } 42.066$ (box 1) + $\text{€ } 1.126$ (box 3) = $\text{€ } 43.192$.

2. Jack heeft recht op de algemene heffingskorting (art. 8.10 Wet IB) en op de arbeidskorting (art. 8.11 Wet IB). Overige heffingskortingen zijn niet aan de orde. Zo is de inkomensafhankelijke combinatiekorting op grond van art. 8.14a lid 1 letter c Wet IB niet van toepassing.
3. Art. 2.10 Wet IB met betrekking tot box 1:

Eerste schijf: $\text{€ } 42.066 \times 37,07\% =$ € 15.594
Tweede schijf: $\text{€ } 0 \times 49,50\% =$ € 0

Art. 2.13 Wet IB met betrekking tot box 3:

€ 1.126 x 31% € 349
Te betalen IB/PH € 15.943
Af: heffingskortingen (gegeven) € 3.636
Verschuldigde heffing € 12.307
Af: loonheffing € 11.400
Af: voorlopige aanslag € 300
Nog te betalen IB/PH € 607

4. Er is fiscaal voordeel bij een andere verdeling. Als een deel van het box 3-vermogen aan Ine wordt toegerekend, kan gebruik worden gemaakt van haar heffingsvrij bedrag. Samen hebben zij in box 3 een vrijstelling van € 101.300 (2022), zodat geen inkomstenbelasting in box 3 verschuldigd is.

Opgave 14.8

1. Beiden zijn op grond van art. 3.4 Wet IB ondernemer. Zij zijn als maten rechtstreeks verbonden voor verbintenissen van de onderneming.
2. Beiden hebben recht op de MKB-af trek. Herman heeft op grond van art. 3.76 Wet IB ook recht op de zelfstandigenaf trek. Marjan heeft geen recht op zelfstandigenaf trek omdat werkzaamheden van hoofdzakelijk ondersteunende aard niet meetellen voor het urencriterium. Daarnaast is het ongebruikelijk dat een dergelijk samenwerkingsverband wordt aangegaan tussen niet-verbonden personen. Zie art. 3.6 lid 2 letter a en lid 3 Wet IB.
3. Er is voor meer dan € 2.400, maar voor minder dan € 59.939 geïnvesteerd. De (kleinschaligheids)investeringsaf trek is 28% van € 20.000 = € 5.600. Op grond van art. 3.44 lid 1 Wet IB wordt in het eerste jaar € 5.000 in aanmerking genomen en het restant van € 600 in het tweede jaar.
4. Er hoeft geen bijtelling plaats te vinden, omdat het privégebruik op jaarbasis niet meer is dan 500 km. Woon-werkverkeer wordt op grond van art. 3.20 lid 3 Wet IB geacht zakelijk te zijn.
5. Op grond van de hoofdregel is de bijtelling 22% van € 30.000 = € 6.600. Zie art. 3.20 Wet IB.

Opgave 14.9

1. Uit de vraagstelling valt af te leiden dat Jenny Poels daarvoor nog geen eigen woning heeft. Door de aankoop van een eigen woning zal zij bij de aangifte inkomstenbelasting het eigenwoningforfait moeten bijtellen en de te betalen hypotheekrente in aftrek kunnen brengen. Omdat haar inkomen bestaat uit loon waarover loonheffing is ingehouden, zal Jenny na de aangifte een bedrag terugontvangen. Door het vragen van een voorlopige teruggaaf kan zij deze teruggaaf al in het lopende jaar in maandelijkse termijnen ontvangen.
2. Over het inkomen van Jenny Poels zal pas bij de aangifte de inkomstenbelasting worden berekend. Na de eerste aangifte zal de Belastingdienst voor het volgende jaar een voorlopige aanslag opleggen. Overigens kan een voorlopige aanslag ook in het in het lopende jaar op initiatief van Jenny worden opgelegd.
3. Zie art. 5a AWR, aangevuld in art. 1.2 Wet IB. Het gaat om meerderjarige ongehuwden die:
 - op hetzelfde adres in de BRP zijn ingeschreven en;
 - een notarieel samenlevingscontract hebben afgesloten of;
 - uit wier relatie een kind is geboren of;
 - die het kind van de ander hebben erkend of;
 - die voor elkaars pensioenregeling als partner van de ander zijn aangemeld of;
 - die samen een eigen woning bewonen of;
 - waarbij op het woonadres een minderjarig kind van een van hen staat ingeschreven of;
 - die in het vorige kalenderjaar al elkaars fiscaal partner waren.
4. Fiscaal partners mogen op grond van art. 2.17 lid 4 en 5 Wet IB bepaalde inkomensbestanddelen naar eigen keus verdelen:
 - belastbaar inkomen uit eigen woning;
 - inkomen uit aanmerkelijk belang;
 - persoonsgebonden aftrek;
 - inkomen uit sparen en beleggen.Een gunstige verdeling van deze posten over de fiscaal partners levert fiscaal voordeel op.
5. Dit kan alleen als de dochter op 1 januari 27 jaar of ouder is. Zie art. 1.2 lid 4 letter a Wet IB.

Opgave 14.10

1. Het betreft een gesplitst pand. De bedrijfsruimte is verplicht ondernemingsvermogen. Omdat de woning alleen privé wordt gebruikt, is deze verplicht privévermogen. De HR heeft beslist dat een pand keuzevermogen is als meer dan 10% voor de onderneming wordt gebruikt. Daarvan is geen sprake.

2. Waarde winkel € 250.000 + € 60.000 verbouwingskosten = € 310.000. De restwaarde is € 50.000. In totaal is de afschrijving € 310.000 -/- € 50.000 = € 260.000. Per jaar is de afschrijving 2,5% van € 260.000 = € 6.500. In het jaar van aankoop wordt 6/12 deel afgeschreven = € 3.250. Op 31 december is de fiscale waarde € 310.000 -/- € 3.250 = € 306.750.
3. Ja. Art. 3.34 Wet IB biedt hiertoe in combinatie met art. 7 Uitv.regeling willekeurige afschrijving 2001 via willekeurige afschrijving een mogelijkheid voor startende ondernemers. Het maximum is 20% van de aanschaffings- of voortbrengingskosten.
4. De kleinschaligheidsinvesteringsaftrek wordt berekend over € 260.000 (zie antwoord 2). Conform art. 3.41 Wet IB is de berekening € 16.784 -/- € 11.264 (7,56% van € 149.002) = € 5.520.

Opgave 14.11

1. In totaal is € 135.000 bestemd voor de eigen woning. De rente hierover is conform art. 3.119a lid 1 aftrekbaar als het ten minste een annuïtaire lening van hoogstens 360 maanden betreft. Het bedrag van € 15.000 is voor een consumptieve lening en valt in box 3. Zie art. 5.3 lid 3 Wet IB.
2. 4% van € 150.000 = € 6.000 per jaar. In dit half jaar dus € 3.000. Hierbij komt een bedrag van € 750 afsluitkosten = € 3.750. Hiervan is 135.000 / 150.000 deel (dus 90%) aftrekbaar = € 3.375.
3. Dit is een aanmerkelijk belang, dus de inkomsten zijn belast in box 2. Zie art. 4.6 Wet IB.
4. Verkoopprijs 10 x € 3.000 = € 30.000 -/- Inkoopprijs € 18.000 = € 12.000. Zie art. 4.19 Wet IB.
5. Inkomstenbelasting op grond van art. 2.123 Wet IB: 26,9% van € 12.000 = € 3.228.
6. Het betreft een 'vervreemdingsvoordeel'. (Daarnaast kent men het regulier voordeel).

Opgave 14.12

1. Omdat Piet met zijn gezin in de eigen woning woont, valt deze in principe niet in box 3, maar in box 1.
2. Omdat de garage tot het ondernemingsvermogen behoort, valt deze niet in box 3, maar is onderdeel van het resultaat uit onderneming in box 1.
3. De vakantiewoning behoort voor de WOZ-waarde van € 80.000 tot het vermogen in box 3. De lening van € 60.000 vormt een schuld in box 3.
4. Omdat de auto tot het ondernemingsvermogen behoort, valt deze niet in box 3, maar is onderdeel van het resultaat uit onderneming in box 1.
5. De Citroën is een roerende zaak in eigen gebruik, waarvoor een vrijstelling geldt.
6. De lening van € 25.000 vormt een schuld in box 3.
7. De inboedel vormt een roerende zaak in eigen gebruik, waarvoor een vrijstelling geldt.
8. Er is een vrijstelling voor roerende en onroerende voorwerpen van kunst of wetenschap. Er is niet gegeven dat de verzameling (voor ten minste 70%) als belegging wordt aangehouden. Het ter beschikking stellen van een deel van de collectie aan een museum leidt niet tot het vervallen van de vrijstelling.
9. De bankrekening behoort volledig, dus voor € 3.000, tot het box 3-vermogen.
10. De effectenrekening behoort volledig, dus voor € 10.000, tot het box 3-vermogen.
11. De vordering behoort volledig, dus voor € 5.000, tot het box 3-vermogen.
12. Sieraden vormen een roerende zaak in eigen gebruik, waarvoor een vrijstelling geldt.

Opgave 14.13

1. De terugbetaling van € 2.500 is voor Corné geen negatief loon. In het verleden kon hij deze terugbetaling aanmerken als persoonsgebonden aftrekpost voor scholingsuitgaven in zijn IB-aangifte conform art. 6.27 Wet IB. In 2022 is dit wetsartikel vervallen. In combinatie met het vervallen van de aftrekpost voor studiekosten in de inkomstenbelasting is in 2022 het STAP-budget ingevoerd (STimulering van de ArbeidsmarktPositie).

2. Ja. Er is geen sprake van een gerichte vrijstelling, omdat de kosten en de vergoeding niet in hetzelfde jaar plaatsvinden. Wel kan de nieuwe werkgever het bedrag aanwijzen als eindheffingsloon.
3. Als de terugbetaling en de vergoeding in hetzelfde jaar plaatsvinden, is er sprake van een onbelaste vergoeding. Het is dan een gerichte vrijstelling op grond van art. 31a lid 2 lette c Wet LB.
4. In dat geval zijn er geen gevolgen voor de loonheffingen. Er is nu geen sprake van een genietingsmoment.
5. Onjuist. Bij de loonbelasting vindt op grond van art. 22a Wet LB de berekening alleen plaats bij loon uit tegenwoordige dienstbetrekking. In de inkomstenbelasting geldt op grond van art. 8.11 Wet IB als grondslag alle inkomsten uit tegenwoordige arbeid.

Opgave 14.14

1. Totaal belast:

A	-/- € 1.200
B	€ 160
C	€ 320

Dit op grond van art. 3.112 (eigenwoningforfait), art. 3.120 (aftrekbare kosten eigen woning) en art. 3.123a (aftrek wegens geen of geringe eigen woningschuld) Wet IB.
2. Er is sprake van een aanmerkelijk belang, want beide echtgenoten hebben samen ten minste 5% van de aandelen in bezit. Zie art. 4.6 letter a Wet IB.
3. Heffingskortingen op grond van art. 8.2 Wet IB:
 - Algemene heffingskorting
 - Arbeidskorting
 - Inkomensafhankelijke combinatiekorting
 - Ouderenkorting
 - Alleenstaande ouderenkorting
 - Korting voor groene beleggingen
4. Voorwaarden op grond van art. 10bis.4 Wet IB:
 - De uitkering wordt gebruikt om de eigenwoningschuld af te lossen
 - Jaarlijkse premiebetaling
 - De hoogste jaarpremie is niet meer dan 10 x de laagste jaarpremie
 - De verzekering geeft recht op een eenmalige uitkering bij leven of overlijden
 - De verzekering is afgesloten bij een levensverzekeraar
 - De woning dient het hoofdverblijf te zijn

Opgave 14.15

1. De vergoedingen die Henk voor zijn werkzaamheden ontvangt vallen in de categorie resultaat uit overige werkzaamheden. Henk moet aangifte doen en hierover inkomstenbelasting/premie volksverzekeringen betalen. De opdrachtgevers dienen de uitbetaalde vergoedingen voor 1 februari van het volgende kalenderjaar aan de Belastingdienst door te geven. Dit kan zowel digitaal als door middel van formulier IB47/IB49.
2. Woont iemand naar de omstandigheden in Nederland, dan is deze persoon in principe belastingplichtig voor zijn gehele inkomen, waar dat ook is verworven (het wereldinkomen). Gezien de omstandigheden is Mark binnenlands belastingplichtige.
3. De belastbare winst bedraagt € 35.000. Voor de aftrek van kosten is in principe het enige criterium of de kosten in het kader van de onderneming zijn gemaakt. De fiscus mag niet op de stoel van de ondernemer gaan zitten.

4. De peildatum voor de heffing is 1 januari van het jaar. De grondslag voor de heffing is € 25.000 + € 28.000 + € 33.000 + € 5.000 + € 160.000 -/- € 50.650 = € 200.350.

De auto, de groenobligaties en het schilderij vallen buiten de heffing.

De berekening van de inkomstenbelasting in box 3:

Schijf 1	67%	€ 33.936	33%	€ 16.714
Schijf 2	21%	€ 31.437 +	79%	€ 118.263 +
Totaal		€ 65.372		€ 134.977
Rekenrendement		x -0,01% =		x 5,53% =
Grondslag		- € 7		€ 7.464
Inkomstenbelasting	31% van totaal	€ 7.457 =	€ 2.311	

5. De jaarruimte is het bedrag dat over het desbetreffende kalenderjaar als lijfrentepremie mag worden afgetrokken vanwege een pensioentekort. Er is sprake van een pensioentekort, als volgens een voorgeschreven berekening over het voorafgaande jaar te weinig aan pensioenrechten is opgebouwd, gezien het in dat jaar genoten inkomen. De reserveringsruimte biedt de mogelijkheid een extra bedrag aan lijfrentepremie in mindering te brengen op het inkomen, als in de voorafgaande periode van 7 jaar de berekende jaarruimtes niet of niet volledig zijn gebruikt. De reserveringsruimte is gemaximeerd. Premiegrondslag is € 15.000 + € 45.000 minus de franchise van € 12.837 is € 47.163. 13,3% van € 47.163 = € 6.273. De jaarruimte wordt verminderd met 6,27 maal de aangroei (€ 615) is € 3.856. Totale jaarruimte is € 6.273 -/- € 3.856 = € 2.417. Zie artikel 3.127 Wet IB.

Opgave 14.16

1.
 - a. Verlies in box 1.
 - b. Waarde aandelen in geen enkele box.
 - c. Aanmerkelijk belang dividend in box 2.
 - d. Privépersonenauto is wel vermogen (zou dus box 3 zijn), maar is vrijgesteld.
2.
 - a. Verzamelinkomen is de som van de belastbare inkomens in box 1 + 2 + 3.
 - b. Het verzamelinkomen is van belang voor:
 - de drempels voor specifieke zorgkosten en giften;
 - de ouderenkorting;
 - de inkomensafhankelijke regelingen (zorgtoeslag, huurtoeslag e.d.).
3. Heffingskortingen die alleen via de Inkomstenbelasting geëffectueerd kunnen worden:
 - inkomensafhankelijke combinatiekorting;
 - korting voor groene beleggingen.

Opgave 14.17

1. De jaarruimte is volgens art. 3.127 lid 1 en 4 Wet IB als volgt te berekenen: (13,3% van de premiegrondslag) -/- (6,27 x Factor A) -/- F.

De premiegrondslag is volgens art. 3.127 lid 3 de som van:

- winst uit onderneming vóór FOR en ondernemersaftrek 2021;
- belastbaar loon 2021;
- belastbare opbrengsten uit overig werk 2021;
- belastbare periodieke uitkeringen en verstrekkingen 2021;
- verminderd met de franchise van € 12.837.

Factor A is de aangroei van de pensioenaanspraken in 2021.

F is de toename van de FOR voor ondernemers in 2021.

2. Jaarruimte = (0,133 x ((64.000 + 5.000) -/- 12.837)) -/- (6,27 x 1.000) = € 1.200
3. januari t/m juni 2022: $\frac{3}{4} \times € 1.711 \times \frac{6}{12} = € 642$
 juli t/m december 2022: € 478 x 6/12 = € 239
 Reisaftrek 2022: € 881 (zie art. 3.87 Wet IB)

4.

Situatie	Belastbaar: ja/nee	Box 1	Box 2	Box 3
a	Ja	x		
b	Ja		x	
c	Nee			
d	Ja			x
e	Ja	x		

5. Nee. De kamerverhuurvrijstelling is niet van toepassing. Een van de voorwaarden voor de kamerverhuurvrijstelling is dat verhuurder en huurder gedurende de huurperiode beiden zijn ingeschreven bij de gemeente op het adres van de woning.
 Uit de casus blijkt dat de collega met zijn gezin in Leeuwarden woont. Bovendien huurt hij de kamer slechts enkele dagen per week. Aangenomen mag worden dat hij bij de gemeente Leeuwarden is ingeschreven. De kamerverhuurvrijstelling is dus niet van toepassing.
 Als de huurder wel op het adres van de woning is ingeschreven, bestaat er wel recht op de kamerverhuurvrijstelling.
6. Winst uit onderneming € 100.000
 Af: Toevoeging aan de FOR 9,44% van de jaarwinst, maximaal € 9.632 € 9.440
 Af: Zelfstandigenaftrek vast bedrag € 6.310
 Resteert: € 84.250
 Af: Mkb-vrijstelling 14% hiervan € 11.795
 Belastbare winst uit onderneming € 72.455

Opgave 14.18

1. Centrale begrippen die samenhangen met de hoogte van de fiscale aftrekbaarheid van de lijfrentevoorziening zijn jaarruimte en reserveringsruimte.
 De jaarruimte dient ter compensatie van het tekort aan pensioenopbouw in het belastingjaar zelf. Voor de bepaling van de jaarruimte is een formule opgesteld: De jaarruimte is volgens art. 3.127 lid 1 en 4 Wet IB als volgt te berekenen:
 $(13,3\% \text{ van de premiegrondslag}) -/-(6,27 \times \text{Factor A}) -/ - F$.
 De premiegrondslag is in het belastingjaar 2022 volgens art. 3.127 lid 3 de som van:
 – winst uit onderneming vóór FOR en ondernemersaftrek 2021;
 – belastbaar loon 2021;
 – belastbare opbrengsten uit overig werk 2021;
 – belastbare periodieke uitkeringen en verstrekkingen 2021;
 – verminderd met de franchise van € 12.837.
 Factor A is de aangroei van de pensioenaanspraken in 2021.
 F is de toename van de FOR voor ondernemers in 2021.
 De reserveringsruimte is de som van niet-benutte jaarruimten. Met de reserveringsruimte kan de onbenutte jaarruimte van de afgelopen 7 jaar worden ingehaald.
2. Zolang de woning ter beschikking staat als hoofdverblijf geldt het eigenwoningforfait.
 Wanneer de woning tijdelijk wordt verlaten, bijvoorbeeld in verband met vakantie of studie, blijft het eigenwoningforfait gelden.
3. Het uitgangspunt is dat de belastinginspecteur en de rechter niet op de stoel van de ondernemer kunnen gaan zitten. De beoordeling of het terecht is dat een ondernemer, in plaats van een doorsnee auto, een luxere wagen uitkiest om (zich) in rond te (laten) rijden, is in beginsel alleen ter beoordeling van de ondernemer. Deze draagt het ondernemersrisico en is vrij om zijn eigen keuzes te maken, ook al blijkt dit achteraf niet zo goed uit te pakken. Er zijn echter grenzen. Zie o.a. het wagenparkarrest, ook wel bekend als het Bentley-arrest. Een ondernemer hield nogal van exclusieve auto's en had er daarvan meer dan 40 op de zaak aangeschaft. De Belastingdienst hoefde hiermee niet akkoord te gaan. Zie ook het renpaarden-arrest met een soortgelijke uitspraak. Hierbij had een uitzendbureau twee renpaarden voor promotiedoeleinden. In de beantwoording dient de nuancering tot uiting te komen.

4. Indien iemand naar de omstandigheden in Nederland woont, is deze persoon in principe binnenlands belastingplichtig voor zijn hele inkomen (wereldinkomen), waar dat ook is verworven. Op basis van verdragen tussen Nederland en andere landen kan dubbele belastingheffing worden voorkomen. Is er geen verdrag met een ander land, dan kan Nederland op grond van een eenzijdige regeling ter voorkoming van dubbele belasting een vermindering van de verschuldigde Nederlandse inkomstenbelasting verlenen.
5. Als iemand een object verhuurt, is in het algemeen sprake van beheer van vermogen. Het innen van huur en het plegen van het normale onderhoud zijn activiteiten die normaal vermogensbeheer niet te boven gaan. Een eventuele winst behaald bij verkoop is dan niet belast.

Opgave 14.19

1. Onjuist. De hoogte van de dividenduitkering is niet bepalend voor het al dan niet van toepassing zijn van box 2. Er is sprake van box 2 (aanmerkelijk belang) als iemand, eventueel met zijn of haar fiscale partner, direct of indirect minimaal 5% heeft van:
 - de aandelen (ook per soort) in een binnen- of buitenlandse vennootschap;
 - de winstbewijzen van een binnen- of buitenlandse vennootschap;
 - de genotsrechten (ook per soort) van de winstbewijzen of aandelen in een binnen- of buitenlandse vennootschap;
 - het stemrecht in een coöperatie of vereniging op coöperatieve grondslag.In de casus gaat het om 1000 aandelen Ahold. Met het oog op de omvang van Ahold bezit de heer De Bruijn geen 5%, dus er is geen sprake van een aanmerkelijk belang.
2. Onjuist. Een van de voorwaarden voor de kamerverhuurvrijstelling is dat verhuurder en huurder gedurende de huurperiode zijn ingeschreven bij de gemeente op het adres van de woning. De collega woont met zijn gezin in het zuiden van het land, bovendien huurt hij de kamer slechts enkele dagen per week. Aangenomen mag worden dat hij bij een gemeente in het zuiden van het land is ingeschreven.
3. Juist.
4. Onjuist. Waar iemand woont wordt beoordeeld naar de omstandigheden. Indien iemand is ingeschreven in bijvoorbeeld België, maar – zoals Guus Hiddink – woonachtig is bij zijn vriendin in Amsterdam, bepalen de omstandigheden dat hij wordt gezien als binnenlands belastingplichtige.
5. Juist. Wel mag hij de aantoonbaar door hem gemaakte kosten aftrekken van de bruto-opbrengsten uit overig werk.

Opgave 14.20

1. Binnenlands belastingplichtige voor de inkomstenbelasting is elke inwoner van Nederland. Buitenlands belastingplichtige is degene die niet in Nederland woont maar wel inkomen in Nederland geniet.
2. Een binnenlands belastingplichtige moet inkomstenbelasting betalen over zijn hele inkomen, waar ter wereld dat ook wordt genoten. Een buitenlands belastingplichtige is alleen inkomstenbelasting verschuldigd over het inkomen dat hij in Nederland geniet.

3.

	Omschrijving	Volledig aftrekbaar	Niet aftrekbaar	Gedeeltelijk aftrekbaar	Aftrekbaar bedrag
a	Reclamepennen	x			
b	Wijnkistjes voor relaties			x	€ 400
c	Kilometers met privéauto			x	€ 1.900
d	Jaarkosten motorboot		x		
e	Reis- en verblijfkosten congressen			x	€ 1.600
f	Abonnement privételefoon		x		

4. Het betreft een periode van 9 maanden

Bij: eigenwoningforfait $9/12 \times 0,45\%$ van € 350.000 = € 1.181,25Af: hypotheekrente $9/12 \times 3,5\%$ van € 250.000 = - € 6.562,50

Af: taxatiekosten in verband met hypotheek = - € 400

Af: notariskosten hypotheekakte = - € 700

Belastbaar inkomen uit eigen woning:

€ 1.181,25 -/- € 6.562,50 -/- € 400 -/- € 700 = € 6.482 negatief (aftrekpost).

5. Het resultaat is belast in box 2. Het gaat om een aanmerkelijk belang, omdat Geert Jansen minimaal 5% van de aandelen bezit.

De aankoopprijs bedroeg $60 \times € 300 + 40 \times € 350 = € 32.000$. De verkoopprijs bedraagt $100 \times € 400 = € 40.000$. Het belastbaar inkomen uit aanmerkelijk belang door deze verkoop bedraagt $€ 40.000 -/- € 32.000 = € 8.000$. Er geldt in box 2 een tarief van 26,9%, zodat de verschuldigde belasting 26,9% van € 8.000 ofwel € 2.152 bedraagt.

6.

	Omschrijving	Mag wel met fiscale partner worden verdeeld	Mag niet met fiscale partner worden verdeeld
a	Winst uit onderneming		x
b	Loon uit dienstbetrekking		x
c	Inkomen eigen woning	x	
d	Verkoop aandelen	x	
e	Vermogen in box 3	x	